

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pentru un an ..... 4 coroane.
Pentru jumătate de an ..... 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Isak Marochall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Măcelșilor nr. 12).

Un șir garsonaj prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

De preste săptămână.

Prim-ministrul Tisza în o scrisoare adresată alegătorilor săi, a spus că voiește să revideze regulamentul dietal, ca să se împedecă în viitor obstrucția. — Aceasta a provocat mare febrere între deputații opoziționali.

*

Dieta a fost deschisă Luni, în 10 l. c.

*

Dietele provinciale din Austria sînt deschise; dieta Bucovinei a fost deschisă în 10 l. c.

*

Kuropatkin a dat un ordin de zi prin care anuță, că Rușii iau ofensiva adecă vor ataca pe Japonezi. Scopul e eliberarea Port-Arthurului. Să așteaptă mari lupte. Inaintarea Rușilor a început.

*

Regele Petru I al Sârbiei a fost uns (incoronat bisericeste) Duminică, în mănăstirea Jicia.

Din viața politică.

Luni, în 10 Octombrie c. s'a întrunit, după o vacanță mai lungă, dieta Ungariei și așa viața politică din lăuntru a Ungariei devine earăș mai vioaie.

Inainte însă de a-și începe dieta lucrările, o faptă a prim-ministrului Tisza a produs o vie agitație în cercurile politice, cu deosebire în cele opoziționale. Săptămâna trecută adecă Tisza a adresat o scrisoare alegăto-

rilor săi din cercul Ugra, în care face o ochire asupra stărilor politice din Ungaria și spune fără incunjur, că va stăruî pentru revisuirea sau schimbarea regulamentului dietei, ca să nu mai poată fi obstrucție, cum a fost mai în urmă în dietă.

Tisza în scrisoarea sa arată, ce stări slabe erau înainte cu un an, pe timpul obstrucției, când nu mai era rânduială în stat (nu se plătea dare, nu se puteau face asentări etc) Tisza apoi spure că este noroc, că în acest timp a fost pe tronul Ungariei un domnitor, care a făcut totul, ca să se deschidă calea spre descurecătura, oferind el reforme favorabile Maghiarilor.

Tisza amintește de marile neînțelegeri dintre rege și «națiune», cari au dus la răscoala dela 1848, dar' în urmă s'a tras vîlul preste trecut și Ungaria a căpătat drepturi și poziție egală cu Austria.

Pentru aceasta întorsătură epocală «națiunea» numai o jertfă a adus: a recunoscut, că conducerea unitară a armatei, comanda și organizarea ei aparțin drepturilor constituționale ale domnitorului, ear' împlinirea dorințelor privitoare la limba de comandă și de serviciu maghiar le-a amēnat pentru alte timpuri.

Vorbînd apoi despre concesiunile, ce le-au dobândit Maghiarii, cu privire la armată, trece la obstrucție și arată relele și păgubitoarele urmări ale acesteia, care este o anarhie în parlament. De aceea el ajunge la deducția că trebuie revisuit regulamentul dietei, ca astfel să se poată face imposibilă

obstrucția, sau împedecarea dietei în lucrările sale și prin urmare să se stabilească o viață regulată constituțională.

Libertatea cuvîntului, — zice Tisza — necesitatea extremă imperativă a discuțiunilor în parlament, nu e permis să le stânginim. Inse parlamentul maghiar nu poate fi o jucărie în mîna unor fracțiuni neînsemnate, și nu putem espune capriciilor soartei națiunii maghiare...

In sfîrșit Tisza zice, că sigur vor fi lupte grele în afacerea aceasta, dar' el nădăjduiește, că majoritatea națiunii va fi pe partea lui.

Aceasta scrisoare a produs mare febrere în cercurile opoziționale, cari se tem că Tisza voiește să restringă libertatea cuvîntului și să facă astfel cu neputință ori ce împotrivire. De aceea diferitele partide opoziționale s'au întrunit și au hotărit să se împotrivească la o schimbare a regulamentului dietei, ear' de altă parte și-au arētat nemulțumirea față de afirmarea lui Tisza, că comanda, organizarea și fiesarea limbei armatei să țin de drepturile domnitorului.

Foile opoziționale au tacsat scrisoarea lui Tisza de o declarare de războiu, din care, dacă nu va putea eși de biruitor să disoalve dieta și se facă noue alegeri.

După aceste să credea, că earăș se vor naște lupte inverșunate, cari să vor începe de-odată cu deschiderea dietei. Aceasta însă nu s'a întēplat. In ședința de Luni a dietei ce e drept Francisc Kossuth a cerut lămuriri dela Tisza cu privire la cele cuprinse în

FOITA.

Punga cu noroc și căciula fermecată.

Poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan. (Urmare).

Dama de curte colindă pe la mai mulți doctori învățați, dar' inzadar. Unii o riseră, gîndind că-i lipsește o doagă, alții se mirară mult de istoria cu coarne, dar' cu toții declarară, că despre o asemenea întēmplare n'au auzit în vieța lor și nu cunosc leac pentru așa ceva.

Cînd dama întristată nu mai știa pe care doctor să-l mai caute, eată că o întâlnește unul schiop, cu chivēră în cap și îmbrăcat în un roc roșu, după-cum era portul doftorilor pe vremea aceea și apropiindu-se de ea, o agrăi prietinește:

— Am vēzut — zise el — cinstită doamnă, că ai fost pe la mai mulți doctori și mi-se pare, că ești nemângăiată. Trebuie că

ai mare nēcaz. Nu 'mi-ai putea spune și mie, ce ai, căci eu încă sînt doctor și da dacă voiu putea să-ți ajut ceva.

— Ah, grăi dama, eu am mare nēcaz, la care doară numai D-zeu poate să ajute. Și nu atāt eu, cāt mai mult o rudă de a mea e lovită de o erudă întēmplare.

Și dama îi povesti toată istoria cu coar-nele, adaogând că voiește, ca lumea să nu știe nimic despre aceasta întēmplare ne mai pomenită.

— Multe să întēplă în lumea asta, — zise doctorul. În vieța mea am avut odată un asemenea cas și am isbutit să delătur coar-nele, fără durere. Voiu cerea și cu ruda d-tale, numai cāt îți spun înainte, că lucrul acesta costă foarte mulți bani.

— Coste, cāt va costa, căci bani sînt dela D-zeu... — dar' dacă te pricepi la de aceste, n'ai putea să-mi spui, din ce pricină să ivesc coarnele la oameni?

— Ba da, zise doctorul — eată îți spun: coarnele ies, ca o pedecapsă a lui D-zeu la

oameni de aceea, cari au înșelat pe cineva sau au făcut rău cuiva.

Dama de curte, care nu știa că tinēra crăiță să fi înșelat pe cineva, nu băgă mult în seamă vorbele doctorului, gîndind, că acesta glumește. În sfîrșit mai vorbind ei despre acest lucru, doctorul îi spuse, că să vie de seară la locuința lui, pînă atunci trebuie să pregătească leacurile de lipsă.

Dama se grăbi să ducă vestea bună crăiței, ear' seara merse după doctor. În timpul acesta Andron, — căci el era doctorul — pregăti câteva pogăci cu mere de acele, cari stîrpesce coarnele și, călăuzit de dama de curte, să duse la crăița, pe care o găsi foarte nēcăjită. Andron să prefăcuse schiop și își schimonosise așa de tare fața, încāt nici tinēra crăiță, nici damele de curte nu presupuneau că cine să fie doctorul, pe cînd el le cunoștea pe toate.

El visită cu luare aminte coarnele și zise:

— Sînt tocmai ca acele, pe cari le-am stîrpit la o tinēra baroniță. Fii liniștită, că eu ajutorul lui D-zeu și al meu te vei scăpa de

scrisoare, ear' Tisza, pacinic, 'i-a răspuns, că voiește schimbarea regulamentului dietei, dar' nu voiește să restringă libertatea cuvântului. În deosebi stăruie, ca votarea bugetului și a contingentului de recruți să fie legată de termen. Acesta a fost lucrul cel mai însemnat al primei ședințe.

Tisza acum propune alegerea unei comisii pentru desbaterea schimbărilor, apoi va urma desbaterea în dietă.

Luptă deci n'a fost încă, dar' va fi când vor veni la desbatere schimbările în regulament, propuse de guvern.

Chestia de naționalitate. În decursul vacanțelor parlamentare au fost înaintate dietei 54 de cereri dela diferite orașe și comitate. În unele din aceste se cere regularea prin lege a chestiei de naționalitate.

Tratatul comercial între România și Germania, după cum se vestește din București, a fost încheiat și subscriș zilele aceste.

Dietele din Austria. În dietele din Austria decurg desbaterile asupra lucrurilor, cari interesează deosebitele țări ale Austriei. În dieta boemă e mare dușmănie și discuție între Nemți și Cehi.

Dieta Bucovinei a fost deschisă Luni, în 10 l. c. Ea este presidată de noul guvernator al țării, cav. de Bleyleben, care a sosit săptămâna trecută în Cernăuți. În ședința de Luni a depus jurământul noul mareșal al țării, bar. George Vasilco.

De-ale Macedo-Românilor. Patriarhul din Constantinopol a făcut un memorandum împotriva Românilor macedoneni, cerând a li să interzică folosirea limbei române în biserici. Memorandumul era să fie dat Sultanului, dar' Sultanul a refuzat să-l primească.

Causa Românilor din Macedonia câștigă tot mai mult teren.

ele, — apoi dădu fetei regelui, ca leac, o pogace. După-ce aceasta o mâncă, Andron îi porunci să se culce și zise, că la miezul nopții va veni earăș, aducând de nou o pogace, care după-cum îi tălmăci el, este singurul leac prin care se pot stîrpi blăstămatele de coarne.

Tinera crăiță dădu porunca, ca doctorul să aibă intrare liberă în palat, apoi să culce și să adormi dusă, căci șiretul de „doctor“ mestecase și puțin praf de somn în pogace. Așa, când veni el la miezul nopții, găsi dormind pe tinera crăiță, ceea-ce era după dorința lui. El căută preste tot locul prin odaie, doar' va da de sculele lui prețioase și spre marea lui bucurie află în un unghet căciula fermecată, aruncată acolo, ca o sculă netrebnică. Crăița adecă nu cunoștea puterea ciudată a căciulei și așa nu puse nici un preț pe ea. Andron mai căută, ce căută după pungă, dar' nu-i dădu de urmă.

— De-ocamdată e destul și atâta — își zise el și ascunzând căciula la sîn, deșteptă cu

DIN LUME.

Ungerea regelui Petru.

După încoronarea din Belgrad a Regelui Sârbiei, Petru I. a urmat Duminecă, în 9 l. c. ungera sau încoronarea bisericească a lui, în mănăstirea veche sârbească, Jicia. În calea sa spre aceasta mănăstire regele a fost primit cu mare însuflețire de popor. Ungerea s'a făcut cu mare pompă, după prescrierile bisericești. După serviciul de zeesc, săvîrșit de metropolitul împreună cu 4 episcopi și 50 de preoți, metropolitul a uns pe regele cu ulei sfânt pe frunte, pe nas, gură, piept și mâni, rostind cuvintele obiceiuite: Aceasta să fie pecetea Duchului sfânt. După aceea regele s'a spovedit și cuminecat și a făcut jurământ, că va apăra interesele patriei, națiunii și religiei.

Când regele, între sunetele clopotelor și bubuitul tunurilor, a eșit din biserică, a fost viu aclamat de popor. Regele Petru este acum: unșul lui D-zeu.

Știri mărunte.

Luptele Nemților cu Herrerii continuă în Africa; se crede, că puterea răsculaților e slăbită.

Prințul George, guvernatorul Cretei, s'a întors din călătoria în Europa. Puterile nu s'au învoiesc cu unirea Cretei cu Grecia, dar' dau voie Cretanilor a-și crea o constituție, ca în Grecia.

Din Rio de Janeiro (capitala Brasilei) se vestește, că acolo s'a descoperit o conjurație militară contra ocârmuirii. Conjurații au fost prinși.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Pe câmpul de răsboiu s'a întemplat o schimbare însemnată. Pe când până acum Rușii s'au tot retras, acum, se zice că la porunca Țarului, au pășit în ofensivă, înaintând în o linie estinsă spre pozițiile Japonezilor.

Generalul Kuropatkin a dat în 2 Oct. c. un ordin de zi către armată, în care laudă vitejia armatei rusești pentru-că s'au știut retrage, fără să 'i-să întemple ceva. Retragerea, zice Kuropatkin, am poruncit-o, ca la timp potrivit apoi să ne aruncăm asupra dușmanului. Acum a sosit acest moment, ca noi să mergem înaintea dușmanului, de oare-ce puterile din Mauguria ne sînt indestulitoare.

Kuropatkin arată marea însemnatate a unei învingeri pentru Rusia și lipsa de a li-

mare greu pe tinera fată și-i mai dădu o pogace.

Merele își făcură slujba, căci după-ce crăița luă și a doua pogace, coarnele scăzură la jumătate. Tinera fată fu cuprinsă de o bucurie așa de mare, încât îi venea să sară în grumazi la doctorul și să-l sărute, cu toate-că era urit ca noaptea. (Va urma).

Vremea.

În Europa vremea e moale și în unele părți au fost ploii.

La noi asemenea a fost vreme moale și schimbăcioasă; ploaie a fost în toate părțile.

Profeție: Cu schimbare neînsemnată a temperaturii, se așteaptă vreme noroasă, în multe părți cu ploaie,

bera pe frații din Port-Arthur, apoi încheie cu un apel la soldați, ca cu toții să-și facă datorința.

În general ordinul de zi al lui Kuropatkin are tonul de-a încuraja și fanatiza armata rusească.

De altă parte flota rusească din marea Baltică e în plecare spre apele japoneze.

Aceste împrejurări contribue, ca Japonezii să se grăbească cu ocuparea Port-Arthurului, în jurul căruia se dau atacuri neîntrerupte.

Știrile mai nouă sînt următoarele:

Berlin, 12 Oct. c.

Din Petersburg se vestește, că înaintarea Rușilor s'a început pe întreagă linia între Mukden și Hun. Japonezii au făcut până acum puțină împotrivire.

Londra, 13 Oct. c.

Din Mukden se telegrafează, că marea luptă s'a început. S'a dezvoltat lupta de artilerie.

Londra, 13 Oct. c.

Din Șanghai se anunță, că generalul Stössel ar fi declarat, că Port-Arthur se poate ținea încă până la finea lui Noemvrie; dacă până atunci nu va fi eliberat, va fi silit să se predea.

S.-Petersburg, 14 Oct. c.

În 10 l. c. s'a început un viu foc de tunuri. Japonezii se retrag încet spre sud, dar' la Iantai au făcut o împotrivire strajnică.

Dela Români din America.

Dela Români din America am primit zilele aceste următoarele vești nu prea plăcute:

Un abonat al nostru din Chicago ne scrie, că trei Români de ai noștri, aflători acolo și anume doi din Sebeșul-de-jos și al treilea din Sebeșul-de-sus au intrat în casa unei babe, pe la miezul nopții și înfundându-i gura i-au luat banii, 26 dolari (cam vre-o 130 cor.) și apoi au eșit repede pe fereastă, dar' din întemplare au căzut în o fântână din curte. Aici fiind apa mică, nu s'au înecat, dar' de frică au strigat odată și atunci au eșit vecinii, au telefonat la poliție și Români noștri au fost prinși și duși la orașul Pitsburg, unde până acum desigur au fost pedepsiți. — Rușine să le fie.

Acești trei, despre cari amintim mai sus au făcut acest fapt, din cauză, că nu le-a plăcut lucrul. Un alt abonat al nostru din Ilasco Mo ne scrie earăși despre unul de aceștia, anume I. M. din Lancrăm. Acestuia neplăcându-i lucrul, s'a făcut bolnav și umbra cu mâna legată, ear' dacă oamenii mergeau la lucru, el mergea în birt și așa își petrecea vremea. Oamenii cunoscuți l-au ajutat ba în urmă l-au adunat bani, de s'a rentors acasă. Și răsplata acestor binefăcători ce a fost? Acea, că după ce a sosit acasă 'i-a vorbit de rău scornind diferite minciuni despre ei. — Eată o faptă nevrednică!

Abonatul nostru, dl Șerban Gabor, nobil de Voila, ne scrie în o scrisoare mai lungă că în Alliance Ohio a răposat în 19 August c. compatriotul nostru, Radu Streza, din Dridif (comit. Făgăraș), în vîrstă de 32 ani, lăsând în jale adîncă pe iubita sa soție și 4 copilași. Răposatul a fost înmormântat în cimiterul Alliance Ohio, petrecut fiind la mormânt de o mare mulțime de prietini și cunoscuți. Consătenii și amicii răposatului, Simeon și Nicolaie Opreș au inițiat o

colectă, la care au contribuit vre-o 342 de binevoitori ai familiei și rezultatul a fost 104 dolari. Din aceasta sumă 22 dolari au fost spesele de înmormântare, iar, restul de 82 dolari (400 cor.) s'au trimis pe adresa lui Nicolae Dragoș în Dridif, care are să dea 100 cor. văduvei, iar' 300 cor. are să-i plătească din datoria, ce a avut o răposatul. Bani au fost trimiși la adresa lui Dragoș în 19 Sept. c.

Dl Șerban Gabor deplânge în scrisoarea sa în cuvinte înduioșătoare moartea timpurie a vrednicului compatriot, care doarme somnul vecinic în pământ străin, departe de văile și munții frumoasei Țării Oltului.

George Florea din Pianul de-jos, aflător acum în America, ne trimite un tânguitor vers despre soartea lui, că a trebuit să emigreze în străini, sau cum zice dânsul:

Să fie în veci străin

Ca frunza cea de pelin...

Versul și-l încheie astfel:

Soarte, de nu ești amară

Du-mă ear' în a mea țară,

Ca să văd ear' al meu sat

Și-acas' pe cine-am lăsat...

Serate de-ale meseriașilor români.

Joi în 29 Septembrie n. c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, a îmbrăcat din nou haină de sărbătoare. Ședința literară a 9 a, ca toate celelalte premergătoare, adevărată sărbătoare au fost pentru noi, cei cu dragoste grupați sub steagul Reuniunii. Această ședință se numără între cele mai instructive, dovadă următoarele: Președintele nostru dl Vic. Tordășianu, după-ce binevenea numărul oaspeților și mulțumește dlor Ioan Dima Ionescu, funcționar de bancă în Bacău, Augustin Bena, elev al conservatorului din Berlin și studentului tehnic dlui Stan, pentru atențiunea și deosebita onoare, ce ne-au arătat prin asistarea la ședință, trece la descrierea istoricului »Școlii speciale de piele și de pantofărie subvenționată de stat din Sibiu«.

Idea înființării acestei școli s'a lansat încă la 1885 în sinul »Societății industriale a pantofarilor din Sibiu«, în ajutorul căreia a sărit »Societatea orașenilor și industriașilor sibieni«, cu suma de fl. 1000, primită pentru scopuri industriale dela banca »Vorschussverein«, cu care s'a pus temelie școlii. Scopul școlii este, ca cei cari se înțeleptesc cu pantofăria să câștige cunoștințe temeinice teoretice și practice în această breaslă. Măestrul pantofar Emil Zillich, actualul instructor de specialitate, a fost trimis la cursul de 2 luni al școlii speciale de pantofărie din Viena, de unde întorcându-se, școala s'a deschis la 1 Ianuarie 1886, cu următoarele obiecte de învățământ: desenul liber, desenul geometric, croitura de model, studiul picioarelor, luarea măsurii, cunoașterea materiilor și a uneltelor, cum și predarea tuturor cunoștințelor despre munca de săvârșit în laboratorii. Timpul de învățătură s'a estins pe câte 3 luni cu începere din 1 Octombrie și până la 31 Decembrie și din 1 Ianuarie până la 31 Martie a fiecărui an. Instrucția s'a ținut în toate zilele de lucru, iar' elevii au fost calfe și măestri pantofari. La învățarea tivitului (Steppen) și arangiarea materialului (Vorrichten) a fost admise și fetele membrilor societății industriale a pantofarilor. Taxa de instrucție a fost 3 fl. lunar. Elevii prestau examen teoretic și practic, despre rezultatul cărui primesc atestate. Elevii au obliga-

mentul se participe cu lucrări la expozițiile, ce se aranjează în Sibiu. Mijloacele de învățământ mai mari le-a procurat școala, cele de scris, desen, apoi manualele și uneltele (cuțite, ace etc.) le-au procurat elevii înșiși. Obiectele pregătite, încât se confecționează din materialul elevilor, au format proprietatea acestora. Drept instructor la început a fost numai instructorul de specialitate, care mai era dator a instrui 4 oare lunare și pe membrii societății industriale a pantofarilor. Plata instructorului se stabilea prin învoială. Suavegherea asupra institutului o exerciază o comisie esmisă din sinul ambelor societăți întemeietoare a școlii, iar' supravegherea nemijlocită o are președintele societății industriale a pantofarilor. Primul curs din 1886 a avut 10 elevi, din cari 8 bărbați și 2 femei, la acărui examen numărul public asistent convingere și-a câștigat atât despre capabilitatea instructorului Zillich, cât și despre hărnicia și istețimea elevilor. Până la 1894 această școală a fost cercetată de 122 elevi calfe și măestri pantofari.

La 1894 fostul ministru de comerț și industrie Lukacs Béla, cu considerare la importanța industrială a Sibiului și a ținutului, a pus în vedere însemnate ajutoare bănești din visteria statului în scopul dezvoltării și estinderii acestei școli. Astmod statificându-se școala cu sprijinul moral și material al guvernului, ajutat de însuși comitatul, de orașenii sibieni, de camera comercială din Brașov și de cele 2 societăți alcătuitoare a ei — ea își urmează acum în restimp de peste 18 ani cursul normal, trecând prin ea aproape 300 elevi ordinari, inclusiv elevii cursurilor extraordinare, ce se țin peste vară în luna Aug. cu pantofari locuitori afară de Sibiu și în primele 2 luni ale anului cu pantofari sibieni. Dela 1897 la școală se primesc drept elevi ordinari calfe și învățăcei, primii pe câte 1 an, iar' aceștia pe câte 3 ani. De remarcat e că absolvenții acestei școli au fost primiți în ateliere mai mari sau ca »croitori« (Zuschneider, Werckfurer), sau ca sodali, ba mulți din ei și-au complectat cunoștințele la școli superioare din străinătate. Intențiunile conducătorilor de a completa școala cu predarea cunoștințelor despre curățenie și șelărit cum și cu înființarea unui curs special pentru femei, din lipsa de mijloace materiale, au rămas până acum nerealizate.

La dispoziția școlii stă un budget de cor. 6660, la care ministrul de comerț contribuie anual cor. 4840—, orașul Sibiu cor. 600, comitatul cor. 500, camera comercială din Brașov cor. 400; societatea orașenilor și industriașilor cor. 120 și gremiul comercial Sibian cor. 200. Din suma de cor. 6660 se dau drept stipendii și pentru prevederea elevilor cor. 1680. —

Acestea premise, dl Tordășianu ne numinează măestrii și sodalii noștri absolvenți ai acestei școli, între cari pe harnicii măestrii Cons. Dragoș, Ioan Bologa etc., calfele George Săsărman, Valeriu Grindean, Ioan Hagău, Petru Tâmpănar și pe actualii elevi Nicolae Simoneti și I. Pușcaș, ambii stipendiați ai școlii și îndeamnă, ca în lipsa unei școli cu limba de propunere română, a se folosi cât mai mulți de beneficiile acordate de această școală folositoare.

În firul programului seratei, d-șoara Constanța Buzdughină, ne-a predat bine poezia »Dușmancele« de Coșbuc; d-șoara Eug. Roman, ne-a citit la înțeles interesanta precuvântare a cârții de bucate »Poftă bună«, de Zoti Hodoș, ce a fost ascultată cu viu in-

teres cu deosebire de numeroasele dame prezente. Bine ar fi ca ședințele proximale să nu fie lipsite de recetele folositoare cuprinse în »Poftă bună«. Noul membru al Reuniunii Petru Șerbăn, sodal cismar, în stăpânirea unei voci puternice și curate de bass, ne-a încântat cu »Cine trece Oltul mare«, cântat solo și în mod fermecător. Mult a plăcut simpatica d-șoară Alexandrina Baciucă cu predarea bucății »Prin judecări«, ce a fost acoperită de aplause nesvârșite; părțile cetite de notarul Reuniunii dl Ioan Apolzan din »Constituția patriei« au fost cât se poate de instructive; dl Nicolae Simoneti, dibaciul manuator al arcului a făcut de negăsim par'că la o nuntă mare și veselă de ale noastre; mititelul Traian Moga, cu o scurtică poezioară eroică, s'a dovedit cu mult curaj; dl Nicolae Neagoe, sodal croitor și unul din vechii noștri ostași, de data aceasta ne-a predat cu frumos accent poezia »Meseriașul« de I. Polichronidis, în care slăvite sunt toate produsele datorite mâinilor meseriașilor; drăgălașa Elenuța Șut cu poezia »Regina Ostrogoților« s'a întrecut pe sine însăși; o frumoasă poezie, cântată cu mult farmec de d-șoara Alexandrina Baciucă și o pătrunzătoare poezie predată în mod dramatic de dl T. M. și urmata mireasa din Dumineca din 20 Oct. n. a dlui I. D. Ionescu, d-șoara Eugenia Grecu, care a ținut să ne delecteze și să-și ia și în acest mod rămas bun dela noi prin mai multe arii, executate cu dexteritate uimitoare la pianul Reuniunii. În treacăt fie zis la cununia d-șoarei Grecu corul Reuniunii în semn de recunoștință a escutat sub conducerea harnicului dirigent C. Popa cântările ocazionale, iar' ospetul s'a ținut în localitățile Reuniunii noastre.

Frumoase ilustrate și vr'o 14 cărți folositoare sortate sau la urmă între cei prezenți.

Din protocoalele ședințelor administrative, cetite de notarul Reuniunii dl I. Apolzan, aflam despre preparativele ce se fac pentru predarea în curând a dramei »Sămbăta morților«, despre numeroasele contribuții la diferitele fonduri, despre lucrările »Despărțământului femeiesc întregitor al Reuniunii« etc.

Cu inimi pline de veselie și încărcate de vii speranțe pentru un viitor tot mai fericit îndepărtat-neam la ora 10^{1/2}, din localitățile meseriașilor noștri.

„Invingătorul“.

Sfințire de școală.

M.-Dateș, Sept. c.

O zi de bucurie au avut locuitorii români din M.-Dateș în 21 Sept. n. c., căci dorul ferbinte de care au fost munciți părinții lor, cari cu dorul acesta au intrat în sinul pământului, și l-au văzut împlinit în aceea zi; ținta lor măreață și principală astăzi este întrupată. Instituturile culturale: biserica și școala astăzi se înalță mândru peste toate edificiile și vestesc bucuria locuitorilor. Aproape 40 ani a lipsit edificiul bisericii cu totul, iar' localitatea școlii zăcea la o margine de sat, modestă și în stare slabă, încât nimenea nu credea, că aceea e localitatea școlii.

Timpuri părtinitoare și împrejurări și mai părtinitoare au fost înainte de aceasta cu 40 ani, și totuși aceste institute nu s'au ridicat atunci. Nu/ căci au fost nepărtinitori conducătorii poporului — eată urmează șiruri de ani

neroditori, nepărtinitori pentru scopuri așa mărețe, și în aceste timpuri grele începe a se pune baza acestor edificii.

Cu drept cuvânt a vorbit Prea On. protopop Solomon, acest vrednic bărbat al bisericii noastre, în vorbirea sa la sfințirea școlii, că nu averile mari și hotarele estinse produc lucruri mari, ci inimile mari fac lucruri mari. Gene-roase și jertfitoare au fost inimile ace-stui popor, când s'a aplecat și a venit la cugetul de-a ridica aceste institute sfinte, și încă tot din repartițiune. Mari jertfe a adus neobositul și zelosul șef tractual, eșind în fața locului cu ori-ce ocaziune, și întărind poporul în credință, l'a sfătuit și îndemnat spre împlinirea lucrului măreț; în decursul edificării bisericii mai în fiecare săptămână era de față la locul de edificare și cu oca-siunea edificării școlii tot asemenea, — dar' totdeauna fără nici un diurn. Apoi jertfa harnicului preot Vasile Anghel și a curatorului bisericesc cine o mai poate descrie.

Atâtea ședințe curatoriale, atâtea consfătuiri și conveniri de popor nu s'au ținut poate dela fondarea acestei parohii, ca în timpul ridicării acestor edificii. Și eată rezultatul acestora cât este de îmbucurător. În anul iubilare 1900 s'a sfințit frumoasa biserică de piatră în M. Dateș, și abia trecură 4 ani și eată lângă aceea se ridică mândră și fica ei, școala, tot din material solid. Sfințirea școlii s'a făcut în 21 Sept. c. când mai întâiu s'a celebrat o liturgie de P. O. D. protopop tractual cu asistența alor 4 preoți și la sfârșitul căreia dl prot. a ținut o predică frumoașă.

A urmat apoi sfințirea școlii, după care protopopul în vorbirea îndreptată credincioșilor, arată progresul lumii culte, și lipsa de școală, ce se simte la poporul nostru, numărul cel mare al neștiutorilor de carte și in-deamnă poporul la alipire către D-zeu, și iubirea către învățatură etc., apoi mulțumește preotului, curatorului și po-porului pentru viul interes față de bi-serică și școală, pentru zelul și jertfele aduse întru ridicarea acelora.

Ziua de bucurie s'a sfârșit cu pe-trecerea aranjată de senatul școlastic gr.-cat. din M. Dateș în favorul școlii, a cărei venit curat a fost 55 cor. 38 bani. Pe lângă taxa cuvenită, supra-solviri ne-au făcut d-nii: Ioan Boeriu, preot în Lechința, 6 cor.; Vasile An-gel, preot M. Dateșului, 6 cor.; Ge-rasim Mărginean, proprietar în Dateș și învățător în Mănărade, 5 cor.; Ioan Rus, propr., Luduș, 4 cor.; M. On. D. Nicolau Solomon, protopop, Luduș, Dă-nilă Muntea, notar, Cuciu, Ioan Cismaș, notar, Metesd, Ioan Catona, inv., Dateș, Ioan Catona, jun. propr., Dateș, fiecare câte 3 cor.; Victor Moldovan, medic veterinar, Ernut, Jenei Istvan, apotecar, Ernut, Carolina Cismaș, Sămărtin, Ioan Catona, sen. propr., Dateș, Petru Ni-restean, preot, câte 2 cor.; Emil Că-liman, teolog, Cernașiu, Emil Maior, pro-prietar, Chimitelnic, Romul Orbean, preot, Iclânzel, Landau Gyula, notar, Bogata, Petru Cristea, preot, Somostelnik, Adrian Cismaș, preot, Orășia, Angel Roșca, întreprinzător, Alba-Iulia, Ioan Moldo-van, notar, Bobohalma, câte 1 cor.; G.

Cipăian, st. abs., Chimitelnic, 60 bani; X. Y. 50 bani; Georgiu Grec, teolog, Chimitelnic, George Săbău, inv., Boziaș, Alesandru Crăciunean, proprietar, Ernut, câte 40 bani; Iuliu Ciabă, teolog, Or-șova, 20 bani. Preste tot intrate au fost 126 cor. 50 bani, spese 71 cor. 12 bani, rămâne venit curat 55 coroane 38 bani.

Tuturor marinimoșilor pentru su-prasolvirile făcute spre un scop atât de salutar, prin aceasta, în numele se-natului școlastic gr.-cat. din M. Dateș și pe aceasta cale le aduc cea mai mare mulțumită. D-zeu se le răsplătească binefacerea.

Secretarul petrecerii
Gerasim Mărginean,
învățător și propr. în M. Dateș.

Stări economice la noi.

II.

Am zis în rindul trecut, că v'om vorbi ceva și despre comerț. Trebuie să vorbim de comerț, fiindcă acesta e un factor indispensabil pentru ridicarea stării materiale a unui popor, afară de industrie. Dacă vom considera aceasta, trebuie să constatăm, că o industrie puternică fără de comerț, (aici mai bine zis esport) nu se poate dezvolta. În punctul acesta asemenea ne putem servi spre ilustrarea mai bună, de istoria dezvoltării atât industriale cât comerciale a Angliei. Anglia însăși, după-cum știm, nu e mare (ceva mai mică ca Ungaria). Fiind țeara mică, și po-pulațiunea deasă, e evident, că nu s'au putut și nu se pot ocupa toți lo-cuitorii cu agricultură; trebuia deci să caute și alte moduri de traiu: au început a se dezvolta meseriile. Cu vre-mea însă, înmulțindu-se industriașii, nu puteau vinde toată marfa și așa au fost siliți, să caute debușuri (locurile, unde se desface marfa) străine; așa cu vre-mea, aducând la reîntoarcere mărfuri din țările anumite, s'a dezvoltat co-merțul teribil de astăzi al Angliei. Cam așa s'a dezvoltat comerțul An-gliei, care a avut de consecuență, des-voltarea în un grad mare a industriei.

Să vedem acum, cum stă lucrul la noi, la Români. La noi ce-i drept, nu se poate dezvolta comerțul în așa un grad, ca la Englezi. Causa este a se căuta de o parte în poziția noastră geografică, de altă parte statul nostru n'are colonii sau țeri, unde industria nu e așa dezvoltată. Mai bine le putem aceste dovedii earăși cu Anglia. Fiind Anglia și Irlanda numai niște insule mari, poporul Englez s'a învățat cu marea și așa foarte curând s'a încu-mătat pe mare. Fiind însă marea un mijloc de transportare mai bun, ca toate celelalte mijloace de comunicație, e esplicabil, de ce s'a dezvoltat comer-ciul așa de iute. Cu vremea ei și-au întemeiat și colonii și aceasta a con-tribuit mult, putem zice, că acestora are să mulțumească Anglia comerțul; anume între colonii și în țeara materă a urmat un viu negoț de schimb, du-cându-se din Anglia articole de indu-strie, ear' îndărăpt marfele coloniale.

Toate aceste, cum am zis, la noi nu se află. Sântem departe de mare;

statul n'are colonii. De aceea comer-ciul nostru va trebui să se restringă numai între noi, între poporul nostru.

Dacă v'om examina mai deaproape, că oare avem noi comerț, cu durere trebuie să constatăm, că acesta deo-camdată e foarte mic. Anume puii și laptele etc. ce duc femeile noastre la oraș, aceea nu o putem numi încă comerț. Vor fi poate de vină și re-lațiile politice, în cari sântem noi astăzi, cu toate că chiar aceste din urmă ar trebui să ne deie înbold, să ne des-voltăm industria și comerțul nostru, ca baremi materialicește să fim nea-târători.

Cu comerțul nostru încă trebuie început, ca cu meseriile noastre: afară la sate, și după-ce ne-am întărit, abia după aceea la orașe. Dece și cum am arătat-o în rindul trecut; și aici, ca și acolo tot aceleși cauze, tot aceleși avantajii și greutăți. Mai anii trecuți s'au publicat în »Foaia Poporului« comunele acele românești, care aveau lipsă de comercianți români; ar fi de dorit ca earăși să se înceapă o acțiune în direcțiunea aceasta. Fiecare comună să publice aici, că are lipsă de comerciant român. Să indice mai de-parte, cam câți locuitori are, câți co-mercianți mai sânt, și în sfârșit, cât de departe e orașul mai apropiat.

Ar fi de dorit, repet, ca să se pornească o acțiune sănătoasă în di-recțiunea aceasta. Dintre toate cauzele, afară de aceea, că banul nostru ră-mâne între noi, că industria noastră se desvoaltă mai puternic, mai are întemeierea unei clase de comercianți încă o însemnătate foarte mare: anume e mijlocul cel mai bun se ne scuturăm de jidani, cari ne sug averea noastră, banii nostri. E mic încă pericolul, însă dacă nu înădușim flacăra la vreme, arde toată casa. Dacă nu ne liberăm de jidani la vreme, vom ajunge, ca săracii Ruteni.

Incepături modeste avem, nu o putem tăgădui, dar' sânt foarte mici. Avem în multe comune românești bol-țițe, comercianți Români, cărora nu numai le-a succes să trăiască binișor, ci unora în unele comune, se chiar deie afară din sat pe Iuda.

Ar mai rămânea să vorbesc ceva și despre reuniuni de-ale comercian-ților. Pe terenul acesta, trebuie să constatăm că n'am făcut nici un pas cătuși de mic. Ce avantajii mari n'ar oferi o reuniune a comercianților, ar aduce puțină organizare și consolidare între comercianți, dar' cum zic, n'am făcut nici un pas. Nu ne gândim la aceea, că industria puternică numai prin comerț, ear' comerț de o în-tindere mai mare, numai prin industrie se poate dezvolta. *Despărțite nici una n'a putut să se desvoalte*, nu există, nici nu va putea să existe.

»Deșteaptă-te Române« a zis ne-muritorul Murășan. Ne-am deșteptat, dar' ne frecăm ochii încă și nu obser-văm progresele celorlalte națiuni, cari ne întrec.

Sus Române!

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultura de toamnă a fâneațelor.

Mai de mult credeau cei mai mulți economi, că fâneațelor naturale nu le trebuie nici o îngrijire, nici o cultură deosebită. Acelea erau socotite ca un copil mașter al agriculturii. Astăzi s'au convins mai toți economii, că chiar și fâneațele cele mai bune trebuie împărțite de oare-care cultură, dacă vom, ca producțiunea lor de fân să nu scadă, ci să se sporească an de an.

În adevăr, că nu trebuie să fie cineva un matematic tocmai așa de mare, ca să nu poată socoti la ce pierderi mari sînt espuse și fâneațele naturale pe fiecare an prin ridicarea roadelor de fân și otavă de pe ele. De aceea în schimbul acestora și economul trebuie să le mai dea câte ceva, căci de nu, după-cum ne spune proverbul bine-cunoscut: »La sacul, din care tot iai și nu mai adaugi nimic, odată dai de fund«.

Unii din economii nostri și până acum au mai făcut câte ceva pentru cultura fâneațelor. Astfel din când în când au mai dus pe acelea paie stricate, târnomete, pleavă și alte gozuri, pe cari le-au presărat pe acelea, după-ce au ridicat recolta. Dar' gozurile acelea în loc să folosească, de cele mai multe ori deveneau stricacioase prin aceea, că se încuibau pe fâneațe tot felul de gozuri și buruieni, cari apoi împedecau creșterea regulată a ierburilor bune.

S'a constatat, că între toate plantele ierburile se nutresc mai din suprafața pământului, fiindcă rădăcinile lor nu pot străbate așa afund prin acela. De aceea trebuie gunoite cu un astfel de gunoiu, pe care acelea îl pot absorbe mai cu înlesnire.

Gunoaiile, pe cari ierburile le pot absorbe mai cu înlesnire sînt: mustul de gunoiu, compostul și gunoaiile măiestrite. Mustul de gunoiu nu trebuie transportat pe fâneațe în stare curată, de oare-ce atunci se cam arde iarba pe timp de secetă, ci amestecat cu două părți de apă.

Pentru împrăștierea deopotrivă a mustului de gunoiu se construiesc anumite căzi pe căruțe, cari trăgându-se în lungul sau latul fâneațului, mustul se sloboade pe cep și curge pe jos. Ca curgerea aceasta apoi să se poată face cât mai respirat, gaura cepului se prevede cu o țevă cu străcurătoare sau se sloboade pe o scândură, care asemenea împrăștie încâtva mustul, ce curge pe cep.

Compostul, care se compune din tot felul de rămășițe economice, încă se recomandă pentru gunoiul de toamnă al fâneațelor. În lipsa acestuia se mai poate folosi și gunoiul deplin putred, provenit dela animalele de casă, care se împrăștie pe acelea, ca și pe locurile arătoare.

Nu se recomandă deloc gunoiul fâneațelor naturale cu gunoiu de cel păios, deoparte pentru-că acela nu se poate mistui pe deplin până la viitoare recoltă, de altă parte pentru-că amestecându-se paiile rămase din acelea cu fânul, îi dau acestuia un gust de tot neplăcut la mâncare. De aceea vitele de regulă nu prea mîncă nici iarba crescută în gunoitură.

Cel mai bun gunoiu pentru fâneațele naturale este cel măiestrit, care se poate procura dela anumite fabrici mai mari, cari se ocupă anume cu pregătirea aceluia. Gunoiul acesta fiind tare mărunt sau făinos se împrăștie pe suprafața fâneațelor și cu privilegiul ploilor odată se topește și străbate la rădăcinile ierburilor, cari îl absorb fără aminare. Cu gunoiul acesta e a se gunoi primăvara.

Nu de puțină însemnătate pentru cultura fâneațelor este și udatul aceluia, pe unde acesta se poate face fără cheltuieli prea mari. Udatul de toamnă al fâneațelor trebuie să se facă numai cu prilejul unor ploii mari, când apa e turbure și plină cu tot felul de părți de gunoaie, ca must de gunoiu, părți de balegi de pe drumuri și șanțuri, nămol și alte rămășițe de gunoaie.

Când vedem însă, că asemenea gunoaie curg nejenate cu prilejul ploilor mai mari pe lângă fâneațele mai multor economi, fără a le conduce pe acelea,

deși nu s'ar recere poate nici o cheltuială, nu ne prea mirăm, că economii nostri abia recoltează 10 m. m. de fân pe un juger, pe când de pe cele cultivate bine se poate recolta de 3—5-ori atîta.

Așa de nepăsători sînt unii din economii nostri față de propriile lor interese, încât lasă chiar și mustul de gunoiu de se scurge nejenat din curțile lor pe șanțurile drumurilor, de îngrășă petrele aceluia în loc de a-l conduce prin grădinile sau fâneațele lor.

De cultura de toamnă a fâneațelor se mai ține și risipitul mușinoaielor, grăpatul, plivitul și lăzuitul aceluia. Risipitul mușinoaielor trebuie săvârșit la tot casul toamna, pentru-că atunci țărina aceluia se pierde mai ușor până primăvara.

Cu privire la grăpatul de toamnă al fâneațelor, economiștii sînt de două păreri: unii susțin, că și grăpatul mai de timpuriu de pe toamnă ajută mai mult la cultura fâneațelor, alții din contră susțin, că prin acela s'ar desvâli multe rădăcini fragede de-ale ierburilor și astfel preste iarnă ar putea să degere. Ar fi deci de recomandat, ca și economii nostri să facă unele încercări în privința aceasta, ear' rezultatul să-l publice, ca să se știe acomoda cei interesați.

În privința plivitului buruienilor de pe fâneațele naturale ar trebui să se urmeze întocmai, ca și față de plivitul aceluia de prin holde. Dar' fiindcă pe toamnă trunchiul aceluia în parte e nimic, plivitul nu se poate face altcum. decât scoțindu-se rădăcinile aceluia cu un instrument ascuțit.

Lăzuitul fâneațelor la tot casul ar trebui să se facă toamna, ca locul tufelor de răchite, arini sau alți arbori crescuți pe acelea să se poată vindeca mai bine până primăvara.

Când economii nostri vor ținea mai bine cont de cultura fâneațelor culturale; când nu le vor mai privi ca pe un copil mașter al economiilor lor: atunci îi asigurăm, că nu vor mai duce lipsă de fân primăvara, căci acela va crește cu prisoință pe fâneațele lor bine cultivate.

Ioan Georgescu.

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Cum să tîrgue Moțul.

— Cum dai ciubêrul bădică? —
— Cum îl dau? De, patru libre. —
— Ei, da-î scump, ce cei atîta? —
— Cum? E scump? Doar' patru libre
Nu-î atît, e chiar puțin,
Dar' — mi-î da ș'un pic de fân. —

— Ei, da-î scump, lasă-î mai lesne...
O fi scump, mă tem eu tare. —
— Urle smeii 'n cin' să teme,
Doară vezi că nu-'s călare,
Și calu-î cam ostenit,
Eu de drum sînt flămînzit,
Dar' — mi-î da ș'un pic de pâne,
C'apoi nu mînc până mâne. —

— Dar' va curge, că-î uscat...
Ja, să vede, zău, prin el!

— Urle smeii 'n cin' nu crede,
Doară uită-te la el,
Că-î făcut din brad, cum zic,
— Mi-î da și slănină un pic.

(»Rêv.«)

Chîmu.

Ovreul și racii.

Nea Nae cumpărase raci
Și se ducea cu ei acasă;
Așa fac oamenii săraci,
De etichetă nu le pasă.

Îțic, pungaș, rău nărvit,
Îl urmărește cu pas rar,
Și la momentul potrivit
Îi bagă mâna 'n buzunar.

Dar', hait! o trage 'nctinel:
Un rac 'l-a apucat de dește
Stringîndu-î tare — vai de el! —
Ca-și cum 'l-ar fi strîns în clește!

Îțic exclamă gînditor:

— Noi racii nu-î mîncăm — ce vrei!
Dar' cine dracu le a spus lor,
Că sînt Ovreiu?...
B. T.

Măruntîșuri.

Porunca Califului. Califului El-Mausour 'i a făcut un mare serviciu supusul său, cu numele Harimah, așa, că acela drept mulțumită a zis să ceară ce vrea, și cererea 'i-o va împlini.

— Scrie vice-regelui din Medina, unde locuiesc eu — zise Harimah — să nu mă pedepsească, când mă îmbêt câte-odată.

— Aceasta nu se poate — răspunse califul — nu știi, că profetul oprește beutura?

— Dar' eu nu cer altceva și Tu poți să-îmi împlinești aceasta cerere.

Califul atunci scrisse viceregelui următoarea poruncă:

Lucrările economice ale „Asociațiunii“.

Secțiunea economică a »Asociațiunii« are următorul program de lucrări economice, cari vor aduce folos poporului nostru:

1) Culegerea datelor statistice cu privire la starea economică a Românilor din patrie.

2) Inițierea de scrieri populare din domeniul feluritelor ramuri ale economiei naționale.

3) Urmărirea literaturii economice, mai ales a celei publicate în limba română,

4) Inițierea înființării unei școli agricole românești.

5) Studiarea cestiunii școlilor economice de repetiție. În legătură cu aceasta calificarea învățătorilor pentru aceste școli.

6) Cestiunea prelegerilor economice împreună cu demonstrațiuni practice și a cursurilor de industrie agricolă pentru popor.

În legătură cu aceasta cestiunea formării de specialiști în toți ramii agriculturii și pentru industria agricolă.

7) Cestiunea aranjării unei expoziții generale și a expozițiilor în despărțăminte la Asociațiunii cu ocaziunea adunărilor cercuale.

8) Studiarea cestiunii socialismului.

9) Studiarea modului de a se delătura piedecile ce se pun în calea înființării Reuniunilor agricole românești.

10) Studiarea cestiunii emigrărilor.

11) Studiarea terminologiei financiare usitată de prezent la băncile românești din țară și în cercurile clientelei lor și publicarea unui dicționar special al terminologiei financiare române.

Mai toți membrii secțiunii însărcinați cu studiarea diferitelor chestiuni luate în programul de acțiune, și-au început lucrările și o parte din ei au prezentat rapoarte și propuneri în cauză.

Până acum au fost studiate mai amănunțit cestiunile privitoare la culegerea datelor statistice, la înființarea școlilor economice de repetiție și a

calificării învățătorilor pentru aceste școli, și cestiunea prelegerilor economice pentru popor.

Cestionarul pentru culegerea datelor statistice este gata, și acum trebuie să se urmeze la distribuirea lui, având apoi să se compună la timpul său însăși statistica, din care vom scoate de sigur nenumărate învățături reale, neapărat trebuincioase la organizarea noastră economică.

Esecutarea planului referitor la înființarea școlilor economice de repetiție și la calificarea învățătorilor pentru aceste școli, va produce o reformă nu se poate mai folositoare în învățământul agricol a populațiunii noastre dela sate.

Și tot așa de adânc tăietoare în organizațiunea noastră economică și pentru înaintarea poporului are să fie și realizarea planului referitor la prelegerile economice pentru popor, cestiune din cele mai arzătoare și totodată de supremă importanță.

Dacă aruncăm o privire asupra părții Raportului comitetului »Asociațiunii«, ce tratează despre prelegerile populare, vedem că în 22 despărțăminte s'au ținut în total 40 cu ocaziunea aducărilor cercuale. Dintre acestea prelegeri aproape jumătate au fost din sfera economiei; celelalte de altă natură.

Organisând cestiunea prelegerilor economice: prin calificarea personalului necesar la ținerea lor, prin compunerea unei serii de conferențe potrivite împrejurărilor noastre economice, prin crearea mijloacelor neapărat trebuincioase pentru pornirea și esecutarea stăruitoare și cu sistem a acestor prelegeri, — vom ajunge de sigur în viitorul cel mai apropiat să înregistrăm nu 20, ci 200 și chiar 2.000 prelegeri economice ținute în fiecare an în adunările cercuale și în agenturile din despărțăminte »Asociațiunii«.

Eată una din căile cele mai potrivite de a ne apropia de popor și de a-i întinde mâna de ajutor, pentru că se se smulgă din situațiunea nefavorabilă în care a ajuns.

Școala agronomică a comit. Sibiu.

— Esamenul final. —

Programul esamenului final, ce se va ține la 26 Octomvrie 1904, 8 ore a m. în școala agronomică comitatensă (Sibiu, Târgul de vite nr. 10) despre aptitudinea învățăcelilor în lucrările economice:

a) Lucrări de mână:

1. Tăierea de paie și napi, precum și prepararea de nutrețe mestecate.

2. Mulgerea vacilor.

3. Înhamarea și prinderea la car a cailor și boilor.

4. Statorirea vârstei la vite, lăptoșiei, ș. a. constatarea dacă vita poartă — Tratamentele vitei umflate (de trifoiu) și al ranelor

5. Cositul.

6. Scoaterea și curățirea napilor de zahăr și de nutreț.

7. Săparea și grămădirea cu plugul de săpat »Planet junior«.

8. Sămănatul cu mâna și cu mașina de sămănat

9. Scoaterea, plantarea, legarea și îngădirea pomilor.

10. Demonstrarea diferitelor sisteme de oltoire la pomi.

b) Lucrări cu vite:

1. Aratul cu plugul universal Sack, și anume:

a) cu plugul singur;

b) cu tăietorul dinainte;

c) cu plugul pe două brezde;

d) cu plugul pentru afunzime;

e) cu uneltele de curățit;

f) cu uneltele de grămădit;

g) cu estirpatorul;

h) cu făcătorul de gropi;

i) cu mașine de scos cartofi.

2. Aratul cu plugul de schimbat.

3. Lucrări cu carul cu »Planet junior«,

și anume:

a) săpatul (curățitul) în diferite lățimi, afunzimi și moduri;

b) grămăditul înlăuntru și înafară;

c) brezdarea cu marcherul;

d) acoperirea brezdelor de sămănte și netezitul cu tăvălugul.

4. Grăpatul.

5. Sămănatul cu mașina de sămănat.

Sibiu, la 5 Octomvrie 1904.

Președintele comisiunii economice a comitatului Sibiu:

Reissenberger,
vice-comite.

»Dacă cineva îți va aduce beat pe supusul meu Harimah, să-ți tragi 50 de băte, ear' aceluia, care 'ți-l a aduce, să-ți tragi 100«.

Porunca a fost făcută cunoscută la popor și se înțelege, că nimenea n'a dus pe Harimah la viceregele, deși mulți și de multe ori l-au văzut beat turtă.

Repede a mers treaba. Preotul (cătră o poporeană a sa, Săcuiancă).

— Și bărbatul d-tale a fost omorât ieri de trăsnet?

— Da, dle părinte, și așa de repede a mers treaba, încât nici nu 'și a putut fuma pipa de tăbac, pe care tocmai atunci o aprinsese.

Poesii populare.

Din Porumbacul-inferior.

Comunicată de o Porumbăceană.

Câte-s dorurile grele

Toate 'n lume-s ale mele

Altul moare om bătrân

Nu ști dorul de ce-i bun

Că doru-i de omul drag,
Ă'a te face beteag,
Și mai rău ca de lingoare
De lingoare păru-ți pică
La inimă nu te strică,
De dragoste păru-ți crește
La inimă te topește,
Te arde la inimoară
Te scoate din lume afară.

Câte doruri în cinci sate
La mine-s toate-adunate
Dacă jale nu 'ți-ar fi
Focul 'mi-l ai potoli
Durerea 'mi-ai alina
Inima 'mi-ai stimpăra.

Maică norocelul meu
'L-au beut boii în păreu
Nu știu boii 'l-au beut
Ori vacile 'l au păscut.
Și măicuță-al meu noroc
'L-ai băgat cu lemne în foc
Și sub lemne ai pus coceni
Ca să s' aprindă minteni

Și sub coceni 'mi-ai pus paie
Să-ți arză cu bobotaie
Și la paie le ai dat foc
De 'mi-ai ars norocul tot.

Mult mă mir și de-al meu bine
Unde șede de nu vine
Că 'n crășmă nu 'l-am beut
Poate că 'l-am sămănat
Primăvara în grâu curat,
Grâu curat 'l-am secerat
De al meu bine n'am mai dat
Grâu curat 'l-am făcut stog
Ș'al meu bine-o ars în foc.

Floriciță de pe lac.
Nu mă blăstema să zac,
Că n'am pe nime cu drag
Să vie la min' la pat,
Să-ți pue mâna la cap,
Să mă 'ntrebe de ce zac,
De ce zac, de ce-s beteag.
Mai bin' blăstema să mor
Că de nimic nu 'mi-e dor.

Pentru iernatul vitelor.

Fa lângă cei cari s'au înștiințat la redacția „Foaii Poporului” pentru a ierna vite — al căror nume și adresă le am publicat — să mai înștiințeze și economul Bucur Câlția din Șona, Dênsul poate să ia în iernat 6 vaci sau boi, dela 3 ani în sus, în parte sau altcum, după tocmeală. Adresa lui este: Bucur Câlția, econom în Șona (comit. Târnavei-mari) nr. casei 270, poștă Făgăraș. Vitele au să fie sănătoase, vizitate de un doctor veterinar.

Cei cari voiesc a da vite în iernat să se adreseze la dênsul.

Din viața animalelor.

Răsbunarea unei vipere.

Animalele au memorie și nu uită nici mângăierile, nici bătăile. Calul se răsbună adese-ori de tratamentul rău pe care l-a suferit. Puține animale nu se apără contra atacurilor și nu încearcă să devie agresorii. Albinele urmăresc kilometri întregi pe aceia, cari turbură liniștea stupilor lor; în țările calde șerpilor urmăresc pe aceia, cari îi atacă. Prin țările europene, vipera nu fuge totdeauna de aceia, cari au atacat-o.

Esemplul care urmează, povestit de un jurnal, arată că vipera caută să se răsbune totdeauna. Un băiat plecase într-o căruță, într-o seară de vară, ca să se ducă la un prietin. Pe drum văzî o viperă întinsă lângă pușorii ei. Dar' băiatul nu oprî căruța și trecu cu ea peste cei trei pușori. Mama, furioasă, începî să sufle, se ridică în sus și se încercă să ajungă pe băiatul din căruță. Acesta, înspăimântat dete bice măgarului, care o luă la fugă. În timp de mai bine de 300 metri ținu goana. Cu toate astea căruța ajunsese la destinație și băiatul spăriat spuse arêndașului cele întemplate.

Acesta luă o furcă și venî în momentul când vipera trecea drumul, ca să se arunce asupra băiatului.

Din fericire, acesta lovî cu biciul măgarul, și roata căruței sfărîmă corpul șerpelui. Astfel o viperă are noțiunea rului ce i s'a făcut și nu se teme de-a urmări o jumătate de chilometru pe omul, care i a omorit puî.

A. D.

Nou abonament la

„Foia Poporului”.

Ca doritorilor de cetire să putem înlesni abonarea „Foii Poporului”, deschidem cu 1 Octomvrie a. c. un nou abonament la „Foia Poporului”.

Abonamentul e de două feluri, anume:

1. Se poate abona „Foia Poporului” pe o jumătate de an, din 1 Oct. până în 1 Aprilie.

Prețul acestui abonament e 2 cor.

2. Să poate abona foia pe 3 luni, din 1 Oct. până în 31 Dec. a. c.

Prețul acestui abonament e 1 cor.

Atragem luarea aminte a cetitorilor și în deosebi a iubitorilor nostri țărani asupra „Foii Poporului”, care e făcută anume pentru ei și este cât se poate de ieftină.

Abonații primesc la sfintele sărbători ale Crăciunului o frumoasă și bogată broșură, ca „Dar de Crăciun”.

AVIS.

Vrei să-ți faci bibliotecă?

Cine vrea să cetească tot ce-i bun, folositor și de petrecanie, să-și cumpere Biblioteca „Foii Poporului”.

Cine vrea să-și facă cu band puțnu o bibliotecă frumoasă, care să rămână la copil și nepoți spre pomenire, să-și cumpere Biblioteca „Foii Poporului”.

Biblioteca „Foii Poporului” se face în broșuri, anume pentru popor și prețul este foarte mic, ca și cel mai sêrac să-și-o poată cumpêra și cett.

Din Biblioteca „Foii Poporului” până acum au apărut:

Nr. 1. Din vitejile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de Vasile Alexandri 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culese de Nic. Regman. 20 bani.

Nr. 3. Povești. (In pregătire).

Totodată rugăm pe iubitorii cetitori, cari comandă broșurile din Biblioteca „Foii Poporului”, să trimită banii cu avis postal, să nu le ceară cu rambursă (Nachname, utânvét) căci atunci porto e prea scump, și noi tocmai voim, ca cetitorii să le aibă ieftine.

Știri economice, comere., jurid., industr.

Exposiția agrară din București, deschisă în vara aceasta, după-cum se scria din București, este foarte cercetată.

Acuma are loc expoziția de animale și animalele espuse de domeniile Coroanei și de mulți proprietari sînt de o frumșeță deosebită. Dintre animăe au fost acuma espuse numai cai și porci. Secțiunea zoologică a cailor va mai dură câteva zile și apoi va urma expoziția vitelor cornute, boi, oi, capre, etc. Marți în 27 Septemvrie n. c. a fost inaugurat și deschis pavilionul ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, în care se ved expuse cele mai de preț produse de-ale moșiilor statului, de-ale pădurăriei, de ale școalelor de agricultură, de-ale serviciului sericicol (mêtăsărie) și zootehnic etc. Expoziția e zilnic vizitată de 3—5000 de persoane.

Economia de câmp la St.-Louis. La expoziția universală din St.-Louis (America), e interesant despărțământul economiei de câmp. Productele espuse cuprind un loc de 5 jugere. Dintre bucate este espus mult cucuruz. Cel mai mare esponent este moșierul Short, care are espuse 120 de soiuri de cucuruz. Grâu frumos este espus din Dakota, ovês și tãbac din Kentucky, Virginia etc. din Texas este espus mult bumbac. Asemenea sânt espuse foarte multe poame.

Prețul hemeiului. La tîrgul de hemeiu din Sighișoara, ținut săptămâna trecută negustorii au cumpêrat câte 100 de chlgr. cu 300—372 cor. Hemeiul e bine căutat.

Nouă cale ferată. Noua cale ferată între Baia-mare și Baia-Sprie, despre care am făcut amintire, va fi deschisă în 22 Oct. c. La deschidere va fi de față probabil și ministrul de comerț Hieronymi.

Bucate în Fluma. Din Fiume se scrie, că acolo au sosit atâtea bucate din străinătate, încât nu mai încap în magazine. Mai de nou a sosit din Brăila și Sulina câte un vapor cu grâu, ear' din Salonic și Argentina cucuruz. Cucuruzul din Argentina e foarte frumos.

În fața necazului. Cu acest titlu „Libertatea” din Orăștie scrie următoarele: Precum aflăm, ministerul de agricultură s'a adresat deja către fișpanii comitatelor, așa și către al comitatului Hunedoarei, să facă întrebare prin protopretorii lor, că cam cât de mult cucuruz și fên ar trebui oamenilor pentru a întimpina lipsa cea mare de bucate și de nutreț, ce îi amenință pe iarna asta?

Fișpanul a dat întrebarea la fisolgăbirăi să întrebe prin notari pe oamenii din comune despre trebuința lor. Răspunsurile s'au și dat de mai toate comunele. Dar' răspunsul e îngrozitor: În un singur cerc pretorial s'a socotit că ar fi lipsă de cucuruz și fên în pret de 90.000 coroane! În altul de 80, de 100 de mii, etc! În fața acestei nevoi, pe care nici guvernul, pe lângă ori ce banăvoită, nu o poate întimpina întreagă, decât în măsură mult mai mică. — aflăm că s'a și dat dela comitat de știre oamenilor, să nu se lase în nădejdea guvernului cu trebuințele lor întregi, că nu e nădejde a li-să putea da atâta ajutor cât cer, deși ajutorul ar sta numai în ale procura și a le credita aceste lucruri, — ci să vadă a să îngrijă și ei, pe cât pot, care de unde pot, de aiurea.

Vor veni în țeară prin mijlocirea guvernului, mai ales bucate, dar' nutreț, numai puțin să va putea aduce.

— Aceste scrise de „Libertatea” privesc comitatul Hunedoarei, dar' durere, că asemenea lipse vor fi și în aite părți ale țării.

„Geogeană”, noua bancă românească în Geoagiu, (comit. Hunedoarei) s'a deschis Luni, în 10 Oct. c.

Culesul viilor. În Sătmar s'a început săptămâna aceasta culesul viilor. Roadă e foarte bună. Strugurii și alte poame s'au făcut multe, cu deosebire în jurul Baiei-mari. Sînt mulți negustori străini pentru cumpêrarea de poame.

Asemenea s'a început culesul și în comitatul Hunedoarei.

SFATURI.

Păstrarea untului. Untul se poate păstra proaspăt mai mult timp, dacă îndată ce se scoate din putineiu, se spală frământându-l de mai multe ori în apă limpede și după aceea se svânțează cu o cârpă curată. Untul astfel preparat, se se pună în oale și se se îndese bine până ce nu mai rămâne nici un loc gol pintre el. Oalele se se așeze pe urmă într'o căldare, în care se toarnă apa până aproape de gura lor și se se încălzească până când apa va începe să fiarbă.

După fierbere se lasă oalele în căldare până se răcesc și apoi se scot afară, spre a se păstra pe un loc răcoros. Untul preparat în felul acesta, după 6 luni de păstrare va fi tot atât de proaspăt, ca și când s'a scos din putineiu. Causa acestei păstrări îndelungată este că, prin topirea untului în oale, toate particulele de caș (caseină) ce se află în unt, cad la fundul oalei și untul rămâne foarte curat, dobândind un gust mult mai plăcut ca untul ordinar proaspăt.

O doctorie de tuse. Taie capacul unei ridichi negre, scobește-o, umple-o apoi cu candel (țuker galbin) pisat, pune-î capacul și coace-o în cuptor, Zeama din ridiche va topi candelul, formând un sirop. Ia din acesta de câte-va ori pe zi cald câte o linguriță Efectul binefăcător se va arăta îndată.

FELURIMI.

Vindecarea bătrâneții. Multe nouă inventează oamenii, dar și multe vechi. Așa un medic francez, a găsit o, că bătrâneța e vindecabilă și anume cu — lapte acru. Medicul acesta zice, că bătrâneța, mai bine zis viețea n'o poți lungi multă vreme, căci moartea tot îi mai tare ca — laptele acru, dar prin lapte acru poți să te întărești, așa că azi mâne se vor bate bătrâni de 90 de ani cu feciori tineri pentru vreo fată; în Bulgaria anume — așa urmează medicul nostru — unde oameni se hrănesc mai mult cu lapte acru, a găsit bătrâni cu o vigoare, de te pune în uimire. Ar fi de dorit, ca medicul însuși să se hrănească cu lapte acru, să vadă lumea efectul laptelui acru la el însuși și — dacă va trăi cât Noe — atunci oameni buni, mâncați la lapte acru, până când ve ține stomachul.

La Țigan i-a cădea bine, când va auzi, aceasta căci doamne mult lapte acru mănca faraonii, fiindcă carnea de purcel e periculoasă s'enătăți mai cu seamă — dacă nu o ai. *Gig.*

De ce sânt Japonezii mici de statură? După-cum se știe, Japonezii sânt de-o statură foarte mică. Așa un om, care e de o înălțime de 1 metru și 60 de centimetri, acela e un adevărat uriaș. Ca să vindece boala aceasta națională, au convocat nu de mult un congres, la care au luat parte cei mai mari savanți ai Japoniei. Domnii aceștia apoi au găsit, că ce e cauză de omul japonez e așa mic. Anume Japonezul nu șede ca noi pe scaune, ci se pune hăburuz pe un fel de rogojină: acesta e șezutul lor. Aceasta are mai cu seamă la băeți de urmare, că sângele nu poate circula liber în toate părțile trupului și așa mai cu seamă părțile inferioare ale trupului, picioarele, nu se pot desvolta deplin, nu țin pas cu desvoltarea celorlalte părți ale corpului. Congresul a provocat pe guvern, ca baremi în școli, să sisteze scaunele de trestie și rogojinele; prin aceasta sper să înlătore pericoul. *Gig.*

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Scoreiu.

Astăzi, când și pe la noi cele mai multe locuri se plâng economii asupra cuiesurilor slabe de bucate și de fân; când chiar și celor trecuți în America nu le merge așa bine, ca mai înainte: trebuie să fim cuprinși de adevărată bucurie, când vedem, că pe lângă toate greutățile vieții, se mai află creștini adevărați cari nu-și uită nici din depărtare de maica biserică. Astfel de creștini buni și adevărați sânt: Zacheiu David, Nicolae T. Vulcu și Ilie Vulcu din Scoreiu, cari nu și-au pregetat de a colecta pentru clădirea unui turn nou la biserica greco-catolică de aici următoarele sume: Zacheiu David, Nicolae T. Vulcu, Ilie Vulcu, Dionise N. Marcu, câte 2 dolari, Ioan I. Vulcu, 1 dolar, Arsenie Pampu, Nicolae Bica, câte 50 cenți, toți din Scoreiu; Constantin și Paraschiva Budac, câte 1 dolar, Vasile Budac, 50 cenți, ambii din Cârțișoara; Nicolae Bardas, 50 cenți, Nechifor Nicula, 10 cenți, ambii din Sărata, Nechifor I. Mihaiu, 15 cenți; Francisc Kegel, 10 cenți, Nechifor Bardas, 25 cenți, ambii din Porumbacul-inf; Grigoriu Lazariciu, Francisc Volf, câte 25 cenți, ambii din Porumbacul-super.; Avisalon Schiopul, Simion Calin, câte 10 cenți, ambii din Porumbacul-inf., Constantin Lup, Săcădate, Ioan Ganea, Fofeldea, Ioan Pastea, Sărata, câte 25 cenți; Ioan Grecu, 10 cenți. Ioan Marcu, 25 cenți, George N. Oana 50 cenți, ambii din Sărata; Nicolae Belciu, Vlădeni, Gavrila Onescu, Sărata, câte 25 cenți; Tănăsie S. Albean, 15 cenți, Dumitru Cotoară, 20 cenți, Nicolae Bratu, 25 cenți, Tănăsie N. Albean, 20 cenți, ambii din Porumbacul-infer.; Istrate Șancu, Ibașfalău, 25 cenți; Alexă Schiopul Ioan Dobrotă, câte 20 cenți, ambii din Porumbacul-inf; Nicolae Silca, Mateiu Poșia, Nic. Frâncu, Ilisie Silca, ambii din Porumbacul-sup., câte 10 cenți, Simion Căpățină, 10 cenți; Dionise Bogdan, 25 cenți, ambii din Porumbacul inf.; Ioan Stefan, Ucea-sup., 10 cenți; Ioan Marcoș, Hundorf, 25 cenți; Ioan Damian, Craifalău, Chiroi Savu, Șomfalău, Petru Lehn, Cucerdearom. Dumitru Teas, Crițfalău, Ioan Lazariciu, Ioan Boriga, ambii din Porumbacul-sup., Ioan Pavel Glimboaca, fiecare câte 10 cenți; Spiridon Voineag, Porumbacul-sup., 5 cenți; Ioan Ursu, Vlădeni, Ioan Calin, Săcădate, câte 10 cenți; Petru Stanciu, Fofeldea, Toma Pacală, Glimboaca, câte 20 cenți; Ioan Têrnovean, Hösman, Vasile Vulcu, Porumbacul-inf., câte 15 cenți; Ioan Suci, 5 cenți, Ioan Ciocan, 25 cenți, ambii din Glimboaca; Nicolae Rusu, Șomărtin, Simion Poșia, Vasile Poșia, ambii din Porumbacul-inf., Petru G. Mihaiu, Porumbacul-sup., Mateiu Cotoară, Porumbacul-inf., Nicolae Căplea, Sărata, fiecare câte 25 cenți; Nicolae Calin, George Gavriloiu, ambii din Porumbacul inf., câte 10 cenți; George Căplea, Sărata, 25 cenți; Ilisie Silea, Porumbacul-inf., George Țapoș, Dionise Restea, ambii din Sărata, fiecare câte 10 cenți; Ioan Comșuța, Porumbacul-inf., 25 cenți; Ioan Restea, Sărata, 10 cenți.

Colecta aceasta în bani de-ai noștri a dat suma de 109 coroane, adecă una sută și nouă coroane, cari s'au predat curatorului primar Filip Halmagi spre păstrare. Deci și pe aceasta cale li-se aduce mulțumită publică.

Scoreiu, în 28 Septemvrie 1904.

Ioan Pop David,
preot rom gr-cat.

Ioan Georgescu,
not. bis.

CRONICĂ.

Alegere de protopop In Agnita se va ținea alegere de protopop pentru tractul gr-or. al Agnitei, Sămbătă în 22 Oct. c. Alegerea va fi condusă de dl asesor Dr. Miron E. Cristea, ca comisar consistorial.

Nouă banenote de 10 cor. Bancnotele de 10 cor. de până acum se pot foarte ușor falsifica și au și fost falsificate des. Banca austro-ungară va scoate în toamna aceasta nouă banenote de 10 cor, pe cari se va afla un semn secret, imposibil de imitat. Nouăle bancnote sânt lungărețe și înguste, așa că seamănă mult cu fășiile de hârtie.

Numărul virillistilor români. In comitatul Brașov sânt 16 virilști români, toți din Brașov. Cea mai multă dare dintre ei o plătește dl George B. Pop, privatier (2363 cor. 70 b) și cea mai puțină dl protopop din Brașov, Vasile Voina (929 cor. 74 b.)

Noauă foaie Slovacă. In Jolna va apărea în curând o nouă foaie slovacă, cu numele »Ludove Novini« Foaia va lucra pentru unitatea ceho-slovacă.

Limba română în Brasilia. Un sas din Ardeal mergând și așezându-se în Brasilia scrie foii nemțești »Kr. Z'ig«. din Brașov: — »In familie vorbim săsește și când ne aud ceilalți coloniști nemți, cugetă că vorbim ungurește. Cunoștința limbii române însă ne este de mare folos, fiindcă multe cuvinte sânt întocmai ca cele portugeze, sau seamără cu acelea«.

Rugare. Toți acei P. T. Domni, cari au depus examenul de maturitate la gimnasiul din Blaj, sânt rugați a-mi comunica poziția lor socială. Datele acestea sânt de lipsă pentru istoricul gimnasului nostru, care în curând se va pune sub presă. Blaj, 6 Octomvrie 1904. Aron Deac, prof. gimn.

Iubileul unei abații. In jurul Romei se află abația greco-catolică a călugărilor Basiliani, în Grottaferata. Ea a fost întemeiată de postnicul grec Sfântul Nilus, în 1004 și astfel acum s'a sărbat iubileul de 900 de ani ai existenței abației. Abația este foarte bogată și în archiva ei sânt foarte multe și prețioase documente istorice, parte originale parte copiate de călugări. Din cauza aceasta abația e cercetată adese-ori de istorici, mai cu seamă de aceia, cari se ocupă cu trecutul Bizanțului.

President de tribunal. La tribunalul din Turda a fost numit de president Dr. Szász Iván, procuror la tribunalul din Deva.

Baronul Spaun, șeful marinei austro-ungare s'a dus în pensie și în locul lui a fost numit de șef al marinei, vice-admiralul contele Rudolf Montecucoli.

Conscripția în Turela. In Turcia se face acum conscripție sau numărare de popor, dar nu este nădejde, că conscripția va fi corectă. Bulgarii îndeosebi fac mare agitație pentru a și mări numărul; ei provoacă pe Sârbi să se deie de Bulgari, amenințându-i în cas contrar cu moartea. Pe mulți, cari n'au urmat provocării, i'au și omorât. — Din noua conscripție vom ști, cel puțin aproximativ, numărul Macedo-Românilor.

Uciagașul lui Plehwe. Știrea, că uciagașul fostului ministru de interne, Plehwe, ar fi fugit din temniță, nu s'a adevărit. Din contră, el s'a însănoșat, se numește Sasonov, a fost student în Moscva, de unde, fiindcă a luat parte la tulburările studentești, a fost esilat în Siberia. De aici a fugit și s'a băgat lucrător la căile ferate, ca să poată atenta asupra vre-unui tren, în care s'ai afla țarul sau vrer-un ministru. Până acum nu s'a putut constata, că Sasonov a avut tovarăși la uciderea lui Plehwe.

O carte bună. Cărțile noastre școlare bune s'au mai sporit cu una. Zilele aceste a apărut în Brașov, în editura librăriei H. Zeidner cartea: Geografie pentru școlile medii, lucrată pe baza planului ministerial mai nou după D. Laky, de prof. D. Făgărășan și S. Moldovan. Tomul I. Regatul Ungariei Ed. II ilustrată. Prețul două cor. legată.

Cartea are, în format octav mare 130 pagini, cuprinzând în partea primă (21 pag.) noțiunile geografice, iar în partea a doua descrierea Ungariei începând cu părțile ardene și apoi a celorlalte ținuturi. Expunere clară și concisă și o limbă ușoară și verde românească, ridică acest manual între cele mai bune, ce avem pe terenul geografic, iar ilustrațiile (în număr de 15) îi măresc înfășurarea plăcută ce o are.

Atragerea luarea aminte a bărbatilor nostri de școală asupra acestei bune cărți.

De-ale teatrului. În teatrul orașenesc din Sibiu, reînviat în vara aceasta, joacă de prezent o trupă ungurească a directorului Polgár. Duminică seara în 16 Oct. c. va fi premierul piesei originale: »O viață liniștită dela orașel« (»Kisvárosi csendélet«). Piesa satirică în 3 acte, scrisă de talentatul tânăr scriitor Haraga Domokos Balázs, stud. jur.

În luna aceasta sau la începutul lunii Noemvrie, se va reprezenta piesa »Sâmbăta moșilor« loc. de T. V. Păcățianu, prin diligenții din »Reuniunea sodalilor« nostri.

Pe la finea lunii sau în 1 Nov. c. apoi își va începe stagiunea de iarnă cunoscuta trupa germană a dlui Leo Bauer, care de prezent dă reprezentanții în Brașov. Publicul sibian așteaptă cu dor sosirea trupei dlui Bauer, cu deosebire știind, că între actori sunt d-nii Olmar și Redl, doamna Kunst etc, ca cunoscute forțe de primul rang.

Advocat nou. Dl Dr. Camil Velican a făcut în 1 Oct. cu bun succes cenzura de avocat în Murș-Oșorhei și își va deschide cancelarie advocațională în Alba-Iulia.

La Papa. Episcopul Lugojului Dr. Vas. Hossu a plecat la Roma, spre a-și face după obicei, ca nou episcop, reverința la Papa.

Nouă bancă. În Tîrnova s'a întemeiat o nouă bancă românească, cu numele »Tîrnovana«. Capitalul acționar este 25.000 cor.

Cas de moarte. În Bobâlna a răposat la 6 Octomvrie Ana Adamovici, proprietară, deplinsă de numeroase rudeni. În mormântarea s'a făcut în cimiterul bisericii gror. din Bobâlna. Răposata a fost o binefăcătoare darnică pentru biserică și societăți de binefacere etc.

Masa studenților din Cluj »Răvașul« anunță, că direcțiunea societății »Economul« a primit la masă pe semestrul I al anului școlastic curent 19 tineri universitari. În acest an masa se va administra în regie sub conducerea capelanului Iuliu Florian și s'a deschis la 6 crt.

Expoziția de vite de prăsilă, aranjată Duminică la 9 Oct. c. de »Reuniunea română pe agricultură din comitatul Sibiu« în comuna Răhău a avut reușită deservită. Tot la acea dată s'a făcut cu mare solemnitate și sfințirea pomposului edificiu școlar de acolo. Despre învoia sârbare din Răhău vom da raport în numărul viitor al foaiei noastre.

Filiala »Bihoreni«. Marea bancă românească din Orade »Bihoreana« și-a deschis o filială în orașelul Tinca (Bihor). Dirigent al filialei este Dr. Andrei Ilie, avocat, contabil Romul Barbu, vice contabil al centralei.

Învățătorii din Germania. După statistica din 1902 în Germania sunt 58164 școlae primare publice, cu 122145 învățători și 22389 învățătoare, sau 84% învățători și 16% învățătoare. Pe un învățător vin cam 61 elevi.

»Faptă creștinească«. Din Boz ni-se scrie: Neavând parochia noastră greco-orientală din Brz biserică, îndepliindu-se serviciul divin mai mult de cinci ani în școala comună cu greco-catolicii, la venirea noului paroch Ioan Stăngu în parochie, văzând densul starea miseră a bisericii, pentru-ca se se poată pune oare-care basă unei biserici nouă în Boz, n'a pregetat cu cea mai mare stăruință a cumpăra pe seama bisericii noastre un intravilan (grădină) în centrul comunei contribuind însuși la plățirea intravilanului cu 200 coroane, plus cu un împrumut de 300 coroane iuși dela »Cassa de păstrare« din Miercurea, cu caventii Ioan Dăjan, paroch din Sângătin și Ioan Orăștean, paroch din Apoldul-mic. La aceste sume mari adăugându-se și ajutorul Consistorial de 300 coroane, s'a completat prețul cumpărării de 800 coroane a intravilanului.

Cumcă pe lângă toată starea slabă a bisericii noi posedem astăzi loc de biserică nouă, avem primo loco a mulțami parochului nostru binefăcătoriu, care însuși a jertfit din al său pe seama bisericii noastre, apoi merită laudă și Preonoratul Domn protopresbiter tractual Avram S. Păcurariu din Miercurea, carele dinpreună cu parochii Ioan Daian și Ioan O. Ștefan foarte mult a sprijinit pre parochul Ioan Stăngu intru ajungerea scopului.

Deie D-zeu, ca această faptă creștinească a parochului nostru și a celorlalți sprijinitori să aflu mai mulți imitatori și răsplăta cerească.

De preste Secaș.

Cinstiți sârbătorile. »Răvașul« scrie: În ziua de Sfântă Măria-mică s'a întâmplat o mare nenorocire în Cluj. În calea Rákoczi săpau mulțime de lucrători, făcând șanț afund pentru-ca să așeze acolo țevi pentru apă de beut. De-odată într'un loc pământul se surpă și un lucrător e îngropat de viu în pământ. Cu toată graba, ce s'a spus într'u a-1 scăpa nenorocitul n'a putut fi mântuit. Până l'au desgropat a murit între chinuri grozave. Strigătele lui înăbușite au amuțit curând, umplându-i se gura cu pământ.

Acest tânăr nenorocit, Ioan Șutea din Macicaș era Român. El avea în acea zi sârbătoare mare. Un unchiu l'a și făcut băgător de seamă, se nu meargă în ziua aceea la lucru, că-i sârbătoare. El totuș s'a dus, spre nenorocirea lui.

Convocare. Adunarea generală a »Reuniunii învățătorilor din archidicesa gr-cat. de Alba Iulia și Făgăraș« este convocată din partea presidentului la Blaj, pe 4 și 5 Nov. c. Din program amintim: Raportul comitetului central despre activitatea reuniunii în anul espirat, cum și raportul casarului și al bibliotecarului. — Alegerea comisiunilor pentru examinarea rapoartelor și (în ședința II.) raportul acestora — Discuție asupra temei: »Mijloacele cele mai acomodate, cu ajutorul cărora s'ar putea stabili bunăînțelegere între preot și învățător« etc.

Comitetul reuniunii este convocat pe 3 Nov. c. la Blaj.

Urmările triste ale beuturii de vinars. Din Sălciva ni-se scrie: Duminică în 2 Oct. c. lucrătorii din Ponor (comit. Albeinferioare) Dănilă Luca și Negrea Șofron, au venit în comuna Sălciva-de-jos, pentru a-și vinde câteva litre de ovės adus pe spate. După vinderea ovėsului s'au dus la cârcima evreului, au început a bea vinars și continuând cu beutul până seara târziu, s'au luat la ceartă și au plecat cătră casă. După ce au eșit din comună pe drumul ce duce spre Ponor, Șofron Negrea s'a sculat asupra soțului său Dănilă Luca și în modul cel mai înfiorător, i'a zdrobit capul, i'a străpuns obrazul și gâtul cu un cuțit, i'a rupt mâna și un picior, omorându-l pe loc. Luni dimineața nefecitul Dănilă Luca a fost aflat mort, lângă drumul susnumit. Făptuitorul a fost prins de gendarmi și transportat în temniță la Turda. Pe cadavrul mortului s'au aflat aproape 100 lovituri.

Ar fi bine ca cei chemați să nisuiască și încerce pe toate căile a abate și învăța poporul a se feri de cârcimă și beutul vinarsului, care este ruina morală și materială.

Aviz. Să atrage atențiunea on. public asupra firmei dlui Henter, strada Faurilor, unde se pot cumpăra lumini și săpun pe lângă prețurile cele mai avantajoase. (A se vedea la pag de inserate).

Sfat bun. Un cetitor diligent de ziare a observat, că prognosticul de vreme al institutului meteorologic al țării și cel al Meteorului este în parte mare contrar. Astfel cel dintău vestește ploaie și institutul din urmă contrar receală pentru săptămâna aceasta. Dacă acum sau unul sau celalalt prognostic se nimereste, în ambele casuri sântem espusi a ne răci și în astfel de vreme e bine a ne folosi de bomboanele Pemete ale lui Réthy, cari numai atunci sânt veritabile, dacă fiecare șatulă poartă numele fabricantului: farmacistul Réthy Béla.

228 1—1

Damele engleze nu folosesc nici-când cremă pentru față, ci lapte de castraveți, care se poate căpăta în calitate veritabilă engleză în farmacia C. Ballasa. Este un mijloc de frumusețe, de efect necondiționat sigur și totu nestrăicios, care după ungere de 2—3-ori depărtează din față pistruii, petele de ficat, bubitele și alte necurătenii de-ale pielii și îi împrumută o vioiciune grațioasă și o înfășurare tinerească. Să fim atenți la aceea, că pe fiecare sticlă se fie vizibil numele »Ballasa«. O sticlă 2 cor. la aceasta un săpun de castraveți veritabil englez, 1 cor. Pudră de castraveți 1 cor. 20 bani. Să pot afla în toate farmaciile. Espedarea pe postă prin farmacia C. Ballasa, Budapesta-Erzsébetfalva.

31 8—8

Ghicitura

de Petru.

3	7	5
3	7	5
3	7	5

Acesti numeri se se așeze în o figură ca cea de sus așa, că fiecare șir de sus în jos, dela stânga la dreapta și cruciș (tot câte trei numeri) se dea suma de 15.

Terminul deslegării este până în 26 Octomvrie n. c.

Intre abonații, cei-ce vor deslega o bine, se vor sorti două cărți frumoase, ca premii.

Mătase de bluse, dela 60 cr. până la 11 fl. 35 p. metru — Plumele noi și deosebite! — franco și deja vămută și liferată în casă. Alegere bogată de mostre se trimite cu reîntoarcerea postei.

Henneberg,

8 25—30

fabricant de mătăsă Zürich.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

D. M. în Farnum mine. Wa Va (America) »Dorul inimii« de N. D. Popescu costă 1 cor. și porto 20 bani. Comandea o dela librăria Ciurcu în Brașov.

G. F. în Borh. În nrul viitor Mulțumite. Poiana. Dacă aveți statute aprobate, în cari e ficsat numele Reuniunii, puteți pune firma la local, fără nici o pedecă.

Ab. nr. 371. (Lăscud). Cereți dela: »Reuniunea de cetire și cântări în Romuli, p. u. Telcs. (comit. Bistrița-Năsăud).

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Iosif Marschalk.

100 2-2

Brázay

Franzbranntwein

30

Pentru conservarea curăteniei gurii și întărirea gingivilor și pentru a păstra dinții nevătămați, se recomandă **Franzbranntweinul** lui **Brázay**, mestecat în părți egale cu apă stătută, a clătări bine gura pe zi de 3-4 ori.

Nr. 890/1904

229 1-2

Publicațiune.

Comuna Săcădate esarêndează în 26 Octomvrie 1904 înainte de amiază în sala cea mare din comuna Nocrich localitățile cărcămei comunale nr. 268 pe timpul din 1 Ianuarie 1905 până în 31 Decemvrie 1907 în licitațiune publică.

Prețul strigări anuale e 500 coroane. Vadiu 10%. Oferte închise până la începerea licitațiunii se primesc. Oferte ulterioare se înapoiază. Condițiunile se pot privi zilnic în cancelaria comunală și în ziua licitațiunii în Nocrich.

Săcădate, în 7 Octomvrie 1904.

Primăria comunală.

De închiriat

este în comuna Boița o boltă, aranjată pentru spețerie, cu licență pentru țâbac și sare; se poate închiria imediat și constă din 3 odăi, curte, grajd și grădină.

Reflectanții se se adreseze la proprietarul

Ioan Oprea Lupescu,

220 3-3

Boița u. p. Talmács.

Contra tusei, răgușelei și catar au efectul cel mai bun

Bomboanele-Pemete

ale lui

RÉTHY!

La cumpărare trebuie să fim atenți și să cerem lămurit bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără nici un folos.

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai bomboane Pemete de-ale lui Réthy.

RUDOLF HENTER,

Sibiu, str. Faurilor (Schmidtgasse),
deposit de săpun și lumini.

Isi recomandă bogatul seu deposit de
lumini de tot soiul

precum **lumini de ceară**, cu flori și albe
făclii în toată mărimea.
Lumini de ștearin, sortate, albe și cu flori.

Mare deposit de
artiele de toaletă,
săpun de toaletă, parfumerii, perii de dinți,
praf și apă de dinți, piepteni etc.

Săpun veritabil economic
în deposit totdeauna uscat.

Pentru revênzătorii prețuri reduse în
în mod însemnat. 221 2-5

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează
împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai
ieftine interese, și anume pe termen de 10-70
ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 6-10 ani.
La funcționari de stat, comitat și oraș
precum și la oficeri credit simplu și fără garanți.
La dorință servim cu informațiune,
rugând marcă pentru răspuns. 21 34-

„PECUNIA“

întreprindere de credit.
Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Schimbare de local.

Depositul de fabrică

226 2-3

a primei fabricice transilvane de stearin și săpun

se află din 6 Octomvrie c. incolo, nu mai mult în Piața mare nr. 6, ci în

str. Ciszădiei, în edificiul hotelului „Împăratul roman“.

Facând aceasta cunoscut onoratului p. t. public, totodată se exprimă cea mai mare mulțumită stimaților mușterii, pentru încrederea ce au arătat-o până aci față de întreprindere cu rugarea, ca aceea să o păstreze și pe mai departe.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirtrafinade, ... pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.69

ff. 93% Spirt crud. . . . . , , , , , 1.58

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicînuit la luarea
unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat ca arvonă
pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.—. 112 42-52

Hotelul comunal din Seliște

edificiu nou, modern cu 6 odăi pentru pasageri, pavillon de vară, grădină, cuclărie, grajduri etc., — mobilat cu întreg inventarul pentru bucătărie, restaurant, cafenea și odăi de pasageri, — se dă în arândă pe 1905, 1906 și 1907.

Consumul anual circa 7000 l. vin, 175 hl. bere și 120 l. liqueur și rum. — Condițiunile se pot ceti la cancelaria comuna'ă.

Licitația verbală în 23 Octomvrie a. e. la 10 ore a. m., până când se primesc și oferte închise prevăzute cu 400 cor. vadiu și cu declarația că condițiunile sânt cunoscute.

251 1—1 Primăria comunală.

Debititate bărbătească, boale de nervi
păcate secrete de-ale tinereței și escese.

Drului WRUN.

Praful Pernin al Drului Wrun e unicul și singur potrivit a sista ori-ce slăbiciune a organelor de producție și naștere și astfel a delătura la bărbați impotența (debititate bărbătească) și la femei nefructificarea (sterilitatea) și el este și un medicament de neînlocuit la slăbiciuni, provenite prin pierdere de sucuri și sânge, la stare de debititate, cauzată prin escese, onanie și poluții nocturne, ca singurele cauze ale impotenței (debitității bărbătești) mai departe la toate boalele de nervi.

Ce sânt nervii? aud pe mulți întrebând. Nervii sânt adevărații mijlocitori a ori-cărui simțământ, toate impresiile esterne ce le dă ele se primesc și se mijlocesc, cari apoi pot produce bucurie, grije, durere și năcaz! Ele se răspândesc în întreg corpul, ca o rețea de telegraf. Cum diferite sânt cauzele, așa diferite sânt și aparițiile boalelor de nervi.

În linia primă stări de debititate, slăbire generală și pierderea puterilor, față palidă, ochi băgați în lăuntru, încunjurați cu cearcane vinete, slăbirea memoriei, indispoziție spirituală, insomnie, dureri de șele și spinare, sgârșiri histerice, obstipație, temere fără cauză, încunjurarea societăților vesele, incapacitate, boale femeiești, tremurarea mânilor și picioarelor, anemie etc.

Reținându-mă dela ori-ce laudă mai departe, cum ar fi cu publicarea atestatelor, cari îmi stau la dispoziție cu miile și basându-mă numai pe esperimintele mele, cu succese grandioase, îmi permit numai a observa, că praful Peruin după o întrebuințare mai lungă nici-când nu-și deneagă efectul nici în easurile cele mai cerbicioase.

!AVIS!

Pentru a fi ori-cine sigur, că primește „Praful Pernin“ veritabil de Dr. Wrun și a nu-l confunda cu imitații periculoase, cari au același nume ori și cine se fie atenți la marca mea de scutire (un inger pisăd o creangă în mână) și la manupropria mea, cari se află atât pe șatule, cât și pe instrucția de întrebuințare.

Prețul unei șatule, împreună cu instrucția de întrebuințare este 3 Cor. 60 b.

225 2—30

Depozitul principal BUDAPESTA:
Iosif de Török, farmacist.

În viața asta nici odată

nu se va da acest prilej

500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domnească, 3 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit de peatră scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manjete, 3 nasturi pentru piept cu încheietoare de aur-doublé 3/0, 1 garn. de recuisite pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri foarte frumoase, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr. cercei cu brillant de simili, 5 obiecte glumete pentru tineri și bătrâni, 20 buc. obiecte de scris foarte folositoare și încă 408 buc diferite obiecte de casă. Toate acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă numai 1 fl. 95 cr. — Espedarea se face cu rambursă, ori după primirea banilor dela magaziuul principal din Viena:

P. LUST, Krakau nr. 239.

NB. Dacă nu corăspunde marfa: banii se rambursă.
222 3—3

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură clavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianiști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, strada Urezului nr. 11 și din 1 Sept. încolo în Piața-mare nr. 14. (În vechiul edificiu al comandai de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sânt în toată vremea în deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecția cea mai solidă.

174 6—

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Triere,

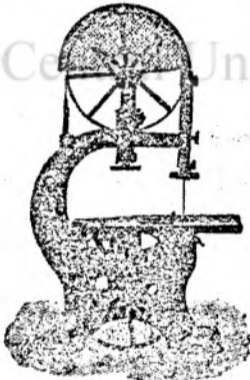
Scaun de tăiat paie,

Tăietoare de napi,

Cuțit de tăiat paie.

Descriere detaliată și liste

de prețuri la cerere.

Liferare

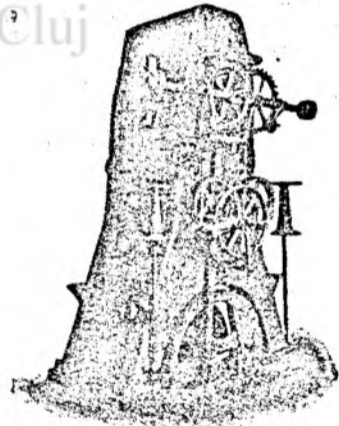
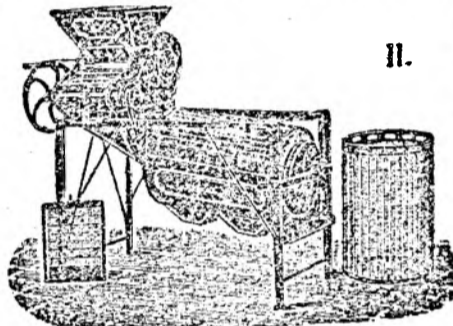
de

mașini

pentru

prelucrarea

lemnului și ferului.

Carol F. Jickeli,
Sibiu. 185 6—

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pentru economi și crescători de vite.

Recunoscut de cel mai bun

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs.
Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numere roase scrisori de recunoștință.

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Prețul per pachet 1/4 chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/4 chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

1904 évi 669 szám.

282 1-1

Hirdetmény.

Nagyselyk köz ég tulajdonát képező és italmelési joggal felruházott korcsmaház úgy mellek épületei a folyó évi október hava 22-én délelőlt 9 orakor nyilvános árverés útján az 1905 Január 1-től kezdődő 3 évre haszon bérbe adatik.

Kikiáltási ár 1000 korona, melynek 10% óvadéku teendő le.

A közelebbi árverési föltételek a községi irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagyselyken 1904 Október hó 10-én.

Az előljáróság:

Varga,
községijegyző.

Bucur,
közsbiró.

Sě caută

un *dester* (pricepător) și bine inițiat

Representant de provisiune

pentru lichierul de ierburi *Végétal*, la neguțatorii de delicatose, în hotele, restaurante, cafenele etc.

Oferte la: Ed. Ad. Malburg & fiu, Smiric (Boemia). 280 1-1

Infinitat la 1842.

Gustav Theil,

I-ului atelier transilvan de scobit și ascuțit pile, cu forță motrice de apă.

Sibiu, strada Gușterii 42.

Preia toate soiurile de pile tocite sau asemenea pentru a le ascuți de nou, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Liste de prețuri la cerere gratis și franco. 212 4-10

Infinitat la 1842.

Eftin de minune!

500 bucați cu fl. 1.85.

Un orologiu excelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil șo de orăvată ou brilliant-simili; un inel aurit cu peatră imit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constătătoare din bumbi de manșete, guler și un piept, gar. 3%, aur-double, 6 bucați batiste de buzunar, gar de in; unelte de scris elegante de nikel; o etui de oglindă de toaletă cu un pepten frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 bucați de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buc. pene de cancelarie engleze și încă 395 bucați diverse, cari sunt folosite în casă, sunt gratis. Toate la oaltă cu orologiu care singur prețuiește acești bani, costă numai fl 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, să trimit numai decât înderept bani. 217 3-3

Întru tipar responsabil Iosif Marschall.

Fără a avea spese mai înainte!

Noi oferim

Împrumuturi cu amortisare pe lângă

4%

prin institute de bani de rangul prim din Budapesta și străinătate, până la 3/4 a prețului de estimare, în locul I. II. pe timp de 15-65 ani.

Credite personale! Pentru preoți, ofițeri, oficiali de stat și privați, comercianți, industriași, cu și fără giranți, pe timp de 1-15 ani, repede, culant și discret. 224 2-5

Convertire de datorii de bancă și private.

Noi pregătim și exposeuri despre diferite întreprinderi și creațiuni nouă; îngrijim opinări tehnice și geologice prin organe autorizate și executăm și finansarea acestor întreprinderi și nouă creațiuni, preschimbăm întreprinderi existente în soc. pe acții etc. e.c.

Budapesta VI. Terézkörut 32.
(Firmă împrotocolată la tribunalul comercial).

LUDOVIC MELLER și soții,

VICTOR HESS

fabrică de cumpeno
Nagyszeben (Sibiu)
(Hongrie)

Referențe de prima ordine. ○ ○ ○
○ ○ ○ Liste cu prețuri gratuit.

Premiată în 1903 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1908 la expoziția economică Blăjina, medalia de argint.

33 16-26

Spriginiți industria română!

M'am mutat de sub nr. 21 sub nr. 3 str. Poplăcii.

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că cu 15 Septembrie 'mi-am deschis prăvălie de croitorie modernă, sub firma de

Croitorie Vieneză Universală.

Ca să pot mulțami mușterii mei, voi lucra cu cea mai mare sîrguință și îmi voi concentra toată praxa mea, ce 'mi-am câștigat-o în Viena și Budapesta, la cele mai renumite firme de bransa aceasta, precum la dl Iosif Szallay, croitor de curtea împărătească și la dl Wilhelm Scarda furnisorul curții împărătești, la firma din urmă fiind ca primul lucrător mai mult timp.

De asemenea 'mi-am însușit și o croială modernă și după cel mai nou stil; aceasta 'mi-am câștigat-o de la mai multe cursuri de croit din Viena, absolvându-le toate cu succes splendid. Rog on. public românesc să mă onoreze cu cât mai multe comande. Probați și vă veți convinge, că lucrez cu prețurile cele mai ieftine (mai ieftin decât ori unde). Confectionez tot felul de vestimente, precum uniforme de ofițeri și voluntari, (specialitate pentru uniforme), finanți, pădurari, haine de teatru ornate și stiharii bisericesti, haine de salon, fracuri, salon-rocuri, paltoane, perde-siuri, raclame, ulstere, apoi și pentru dame jachete, paltoane, etc. Toate acestea le croesc cu d'bacie și după cea mai nouă modă, și le confectionez din cele mai bune și durabile stoffe

Nou! Nou! Nou!!! Atrag atențiunea domnilor preoți și teologi absolvenți cu privire la crolala reverenților, că tocmai acum am aflat un stil nou de ale crol, cu mult practic decât până acuma. Totodată rog pe onorabila preoțime și tot on. public românesc, că cine va voi ca să aibă un lucru frumos, n'are decât să se adreseze către »Croitoria Vieneză Universală« a mea și voi face tot posibilul ca să pot mulțami mușterii mei.

210 5-5

Semnez cu toată stima
Ioan Petrascu,
croitor
Sibiu, strada Poplăcii nr. 3.
Vis-à-vis de cafeneaua »UNICUM«.

Sibiu, în Septembrie 1904.

Spriginiți industria română!